T090 ATĐ 2 (28) Luận A Tỳ Đàm Ma Phẩm Loại Túc Q16-Biện về Ngàn Câu Hỏi

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÅM LOAÏI TUÙC
QUYEÅN 16
Phaåm 7: BIEÄN VEÀ NGAØN CAÂU HOÛI, Phaàn 7

Möôøi hai xöù naøy: Cuøng saùu xöù thieän thaâu nhieáp nhau, thì saùu xöù thieän thaâu nhieáp phaàn ít cuûa boán xöù, vaø phaàn ít cuûa boán xöù cuõng thaâu nhieáp saùu xöù thieän. Cuøng naêm xöù baát thieän thaâu nhieáp nhau, thì naêm xöù baát thieän thaâu nhieáp phaàn ít cuûa boán xöù thieän, vaø phaàn ít cuûa boán xöù thieän cuõng thaâu nhieáp naêm xöù baát thieän. Cuøng baûy xöù voâ kyù thaâu nhieáp nhau, thì baûy xöù voâ kyù thaâu nhieáp taùm xöù vaø phaàn ít cuûa boán xöù, taùm xöù vaø phaàn ít cuûa boán xöù cuõng thaâu nhieáp baûy xöù voâ kyù. Cuøng ba xöù laäu thaâu nhieáp nhau, thì ba xöù laäu thaâu nhieáp phaàn ít cuûa moät xöù, phaàn ít cuûa moät xöù cuõng thaâu nhieáp ba xöù laäu. Cuøng naêm xöù höõu laäu thaâu nhieáp nhau, thì naêm xöù höõu laäu thaâu nhieáp möôøi xöù vaø phaàn ít cuûa hai xöù, möôøi xöù vaø phaàn ít cuûa hai xöù cuõng thaâu nhieáp naêm xöù höõu laäu. Cuøng taùm xöù voâ laäu thaâu nhieáp nhau, thì taùm xöù voâ laäu thaâu nhieáp phaàn ít cuûa hai xöù, vaø phaàn ít cuûa hai xöù cuõng thaâu nhieáp taùm xöù voâ laäu. Coù bao nhieâu thöù thuoäc quaù khöù v.v...? Coù möôøi moät thöù thuoäc quaù khöù- hieän taïi- hoaëc vò lai, moät thöù caàn phaân bieät: Nghóa laø phaùp xöù neáu laø höõu vi thì noù coù maët hoaëc ôû quaù khöù hay hieän taïi, hoaëc vò lai; neáu laø voâ vi thì khoâng coù maët ôû quaù khöù - hieän taïi hay vò lai... Coù bao nhieâu thöù laø thieän v.v...? Coù taùm thöù voâ kyù, boán thöù caàn phaân bieät: Nghóa laø saéc xöù hoaëc thieän, hoaëc baát thieän, hoaëc voâ kyù. Thieän laø gì? Nghóa laø thaân bieåu hieän thieän.

Baát thieän laø gì? Nghóa laø thaân bieåu hieän baát thieän. Voâ kyù laø gì? Nghóa laø tröø ra thaân bieåu hieän thieän hoaëc baát thieän ôû treân, coøn laïi caùc saéc xöù khaùc. Thanh xöù hoaëc thieän, hoaëc baát thieän, hoaëc voâ kyù. Thieän laø gì? Nghóa laø lôøi noùi bieåu hieän thieän. Baát thieän laø gì? Nghóa laø lôøi noùi bieåu hieän baát thieän Voâ kyù laø gì? Nghóa laø tröø ra lôøi noùi coù bieåu hieän thieän hoaëc baát thieän, coøn laïi caùc thanh xöù khaùc. YÙ xöù hoaëc thieän, hoaëc baát thieän, hoaëc voâ kyù. Thieän laø gì? Töùc laø taùc yù thieän töông öng vôùi yù xöù. Baát thieän laø gì? Töùc laø taùc yù baát thieän töông öng vôùi yù xöù. Voâ kyù laø gì? Töùc laø taùc yù voâ kyù töông öng vôùi yù xöù. Phaùp xöù hoaëc thieän, hoaëc baát thieän, hoaëc voâ kyù. Thieän laø gì? Laø phaùp xöù thaâu nhieáp caùc nghieäp thieän cuûa thaân - ngöõ, vaø thoï- töôûng- haønh uaån thieän cuøng vôùi traïch dieät. Baát thieän laø gì? Laø phaùp xöù thaâu nhieáp caùc nghieäp baát thieän cuûa thaân - ngöõ, vaø thoï - töôûng - haønh uaån baát thieän. Voâ kyù laø gì? Laø thoï- töôûng- haønh uaån voâ kyù vaø hö khoâng-phi traïch dieät. Coù bao nhieâu thöù thuoäc coõi Duïc v.v...? Coù hai thöù thuoäc coõi Duïc, möôøi thöù caàn phaân bieät: Nghóa laø nhaõn xöù hoaëc thuoäc coõi Duïc, hoaëc thuoäc coõi Saéc. Thuoäc coõi Duïc laø gì? Laø caùc ñaïi chuûng nôi coõi Duïc taïo neân nhaõn xöù. Thuoäc coõi Saéc laø gì? Laø caùc ñaïi chuûng ôû coõi Saéc taïo neân nhaõn xöù. Caùc xöù: Saéc, nhó, thanh, tyû, thieät, thaân... cuõng theá. Xuùc xöù hoaëc thuoäc coõi Duïc, hoaëc thuoäc coõi Saéc. Thuoäc coõi Duïc laø gì? Nghóa laø boán ñaïi thuoäc coõi Duïc vaø caùc ñaïi ôû coõi Duïc taïo neân xuùc xöù. Thuoäc coõi Saéc laø gì? Töùc laø boán ñaïi thuoäc coõi Saéc vaø caùc ñaïi ôû coõi Saéc taïo neân xuùc xöù. YÙ xöù hoaëc thuoäc coõi Duïc, hoaëc thuoäc coõi Saéc, hoaëc thuoäc coõi Voâ saéc, hoaëc khoâng heä thuoäc coõi naøo. Thuoäc coõi Duïc laø gì? Töùc laø coõi Duïc taùc yù töông öng vôùi yù xöù. Thuoäc coõi Saéc laø gì? Töùc laø coõi Saéc taùc yù töông öng vôùi yù xöù. Thuoäc coõi Voâ saéc laø gì? Töùc laø coõi Voâ saéc taùc yù töông öng vôùi yù xöù.

Khoâng heä thuoäc coõi naøo laø gì? Töùc voâ laäu taùc yù töông öng vôùi yù xöù. Phaùp xöù hoaëc thuoäc coõi Duïc, hoaëc thuoäc coõi Saéc, hoaëc thuoäc coõi Voâ saéc, hoaëc khoâng heä thuoäc coõi naøo. Thuoäc coõi Duïc laø gì? Laø phaùp xöù thaâu nhieáp caùc nghieäp thaân- ngöõ ôû coõi Duïc, vaø caùc uaån thoï- töôûng- haønh thuoäc coõi Duïc. Thuoäc coõi Saéc laø gì? Laø phaùp xöù thaâu nhieáp caùc nghieäp thaân-ngöõ thuoäc coõi Saéc, vaø caùc uaån thoï- töôûng- haønh thuoäc coõi Saéc. Thuoäc coõi Voâ saéc laø gì? Laø caùc uaån thoï-töôûng-haønh thuoäc coõi Voâ saéc. Khoâng heä thuoäc coõi naøo laø gì? Laø caùc nghieäp thaân-ngöõ voâ laäu vaø caùc uaån thoï-töôûng-haønh voâ laäu, cuøng ba phaùp voâ vi. Coù bao nhieâu thöù hoïc v.v...? Coù möôøi thöù phi hoïc phi voâ hoïc, hai thöù caàn phaân bieät: Nghóa laø yù xöù hoaëc hoïc, hoaëc voâ hoïc, hoaëc phi hoïc phi voâ hoïc. Hoïc laø gì? Töùc laø hoïc taùc yù töông öng vôùi yù xöù. Voâ hoïc laø gì? Töùc laø voâ hoïc taùc yù töông öng vôùi yù xöù. Phi hoïc phi voâ hoïc laø gì? Nghóa laø höõu laäu taùc yù töông öng vôùi yù xöù. Phaùp xöù hoaëc hoïc, hoaëc voâ hoïc, hoaëc phi hoïc phi voâ hoïc. Hoïc laø gì? Nghóa laø caùc nghieäp thaân-ngöõ höõu hoïc vaø caùc uaån thoï- töôûng-haønh höõu

hoïc. Voâ hoïc laø gì? Nghóa laø caùc nghieäp thaân-ngöõ voâ hoïc vaø caùc uaån thoï-töôûng-haønh voâ hoïc. Phi hoïc phi voâ hoïc laø gì? Töùc laø phaùp xöù thaâu nhieáp caùc nghieäp thaân-ngöõ höõu laäu, vaø caùc uaån thoï-töôûng-haønh höõu laäu cuøng vôùi hö khoâng vaø hai thöù dieät. Möôøi hai xöù naøy: Coù bao nhieâu thöù do kieán ñaïo maø ñoaïn v.v...? Coù möôøi thöù do tu ñaïo maø ñoaïn tröø, hai thöù caàn phaân bieät: Nghóa laø yù xöù hoaëc do kieán ñaïo maø ñoaïn tröø, hoaëc do tu ñaïo maø ñoaïn tröø, hoaëc khoâng coù gì phaûi ñoaïn tröø. Do kieán ñaïo maø ñoaïn tröø laø sao Nghóa laø yù xöù vôùi tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh, hieän quaùn bieân nhaãn maø ñoaïn tröø. Vaäy nghóa laø sao? Nghóa laø do kieán ñaïo maø ñoaïn tröø taùm möôi taùm thöù tuøy mieân töông öng vôùi yù xöù. Do tu ñaïo maø ñoaïn tröø laø sao Nghóa laø yù xöù vôùi caùc thöù hoïc thaáy veát tích vaø tu maø ñoaïn tröø. Vaäy nghóa laø sao? Nghóa laø do tu ñaïo maø

ñoaïn tröø möôøi thöù tuøy mieân töông öng vôùi yù xöù, vaø yù xöù höõu laäu khoâng nhieãm oâ. Khoâng coù gì phaûi ñoaïn laø gì? Töùc laø yù xöù voâ laäu. Phaùp xöù hoaëc do kieán ñaïo maø ñoaïn tröø, hoaëc do tu ñaïo maø ñoaïn tröø, hoaëc khoâng coù gì phaûi ñoaïn tröø. Do kieán ñaïo maø ñoaïn tröø laø sao? Nghóa laø phaùp xöù vôùi tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh, hieän quaùn, bieân nhaãn... maø ñoaïn tröø. Vaäy nghóa laø sao? Nghóa laø do kieán ñaïo maø ñoaïn tröø taùm möôi taùm thöù tuøy mieân, vaø töông öng vôùi phaùp xöù, noù luoân khôûi taâm baát töông öng haønh. Do tu ñaïo maø ñoaïn tröø laø sao Nghóa laø phaùp xöù vôùi caùc thöù hoïc thaáy veát tích vaø tu maø ñoaïn tröø. Vaäy nghóa laø sao? Nghóa laø do tu ñaïo maø ñoaïn tröø möôøi thöù tuøy mieân, vaø töông öng vôùi phaùp xöù, noù luoân khôûi taâm baát töông öng haønh khoâng bieåu hieän nghieäp cuûa thaân-ngöõ, hoaëc laø phaùp xöù höõu laäu khoâng nhieãm oâ. Khoâng coù gì phaûi ñoaïn tröø laø gì? Töùc laø phaùp xöù voâ laäu. Coù bao nhieâu thöù khoâng phaûi laø taâm v.v...? Coù möôøi thöù khoâng phaûi laø taâm- taâm sôû- taâm töông öng, moät thöù chæ laø taâm, moät thöù caàn phaân bieät: Nghóa laø phaùp xöù neáu coù sôû duyeân thì taâm töông öng vôùi taâm sôû, neáu khoâng coù sôû duyeân thì khoâng phaûi laø taâm- taâm sôû- taâm töông öng. Coù bao nhieâu thöù laø tuøy taâm chuyeån maø khoâng töông öng vôùi thoï v.v...? Coù möôøi thöù khoâng phaûi laø tuøy taâm chuyeån maø khoâng töông öng vôùi thoï, moät thöù töông öng vôùi thoï maø khoâng phaûi laø tuøy taâm chuyeån, moät thöù caàn phaân bieät: Töùc laø phaùp xöù hoaëc laø tuøy taâm chuyeån maø khoâng töông öng vôùi thoï, hoaëc laø tuøy taâm chuyeån maø cuõng töông öng vôùi thoï, hoaëc khoâng phaûi laø tuøy taâm chuyeån maø cuõng khoâng töông öng vôùi thoï. Tuøy taâm chuyeån maø khoâng töông öng vôùi thoï, nghóa laø tuøy taâm chuyeån caùc nghieäp thaân-ngöõ taâm baát töông öng haønh vaø thoï. Tuøy taâm chuyeån maø cuõng töông öng vôùi thoï, laø töôûng uaån töông öng vôùi haønh uaån. Khoâng phaûi laø tuøy taâm chuyeån maø cuõng khoâng töông öng vôùi thoï, laø tröø ra tuøy taâm chuyeån caùc nghieäp thaân-ngöõ taâm baát töông öng haønh, coøn laïi caùc nghieäp thaân-ngöõ taâm baát töông öng haønh, vaø caùc phaùp voâ vi. Coù bao nhieâu thöù laø tuøy taâm chuyeån maø khoâng töông öng vôùi

töôûng- haønh v.v...? Töùc laø tröø ra töï taùnh cuûa noù, gioáng nhö thoï ñaõ noùi treân neân bieát.

SOÁ 1542 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÅM LOAÏI TUÙC - Quyeån 16 523

Coù bao nhieâu thöù laø tuøy taàm chuyeån maø khoâng töông öng vôùi töù v.v...? Coù möôøi thöù khoâng phaûi laø tuøy taâm chuyeån cuõng khoâng töông öng vôùi töù, hai thöù caàn phaân bieät: Nghóa laø yù xöù hoaëc coù taàm coù töù, hoaëc khoâng coù taàm chæ coù töù, hoaëc khoâng coù taàm khoâng coù töù. Coù taàm coù töù laø gì? Laø coù taàm coù töù taùc yù töông öng vôùi yù xöù. Khoâng taàm chæ coù töù laø gì? Töùc laø khoâng taàm chæ coù töù taùc yù töông öng vôùi yù xöù. Khoâng coù taâm khoâng coù töù laø gì? Nghóa laø khoâng coù taâm khoâng coù töù taùc yù töông öng vôùi yù xöù. Phaùp xöù coù boán tröôøng hôïp: 1. Hoaëc laø tuøy taàm chuyeån khoâng töông öng vôùi töù, laø tuøy taàm chuyeån caùc nghieäp thaân-ngöõ, taâm baát töông öng haønh, vaø taàm töông öng vôùi töù. 2. Hoaëc töông öng vôùi töù maø khoâng phaûi laø tuøy taàm chuyeån, laø taàm vaø taàm khoâng töông öng vôùi töù, maø töông öng vôùi taâm sôû phaùp. 3. Hoaëc laø tuøy taàm chuyeån maø cuõng töông öng vôùi töù, laø taàm vaø töù töông öng vôùi taâm sôû phaùp. 4. Hoaëc khoâng phaûi laø tuøy taàm chuyeån maø cuõng khoâng töông öng vôùi töù, laø tröø ra tuøy taàm chuyeån caùc nghieäp thaân-ngöõ vaø taâm baát töông öng haønh, coøn laïi caùc nghieäp thaân-ngöõ taâm baát töông öng haønh, vaø taàm khoâng töông öng vôùi töù, cuøng vôùi caùc taâm sôû khoâng coù taàm khoâng coù töù, hoaëc laø caùc phaùp voâ vi. Coù bao nhieâu thöù laø kieán maø khoâng phaûi laø kieán xöù v.v...? Coù moät thöù laø kieán maø cuõng laø kieán xöù, chín thöù laø kieán xöù maø khoâng phaûi laø kieán, hai thöù caàn phaân bieät: Nghóa laø yù xöù, neáu laø höõu laäu thì kieán xöù maø khoâng phaûi kieán, neáu voâ laäu thì khoâng phaûi kieán xöù cuõng khoâng phaûi laø kieán. Phaùp xöù coù boán tröôøng hôïp: 1. Hoaëc kieán maø khoâng phaûi laø kieán xöù, laø taän trí vaø voâ sinh trí khoâng thaâu nhieáp caùc tueä voâ laäu. 2. Hoaëc kieán xöù maø khoâng phaûi laø kieán, laø kieán khoâng thaâu nhieáp caùc phaùp xöù höõu laäu. 3. Hoaëc kieán maø cuõng laø kieán xöù, laø naêm kieán nhieãm oâ vaø chaùnh kieán cuûa theá tuïc. 4. Hoaëc khoâng phaûi kieán cuõng khoâng phaûi laø kieán xöù, nghóa laø kieán khoâng thaâu nhieáp caùc phaùp xöù voâ laäu. Coù bao nhieâu thöù coù thaân kieán laøm nhaân maø khoâng coù nhaân cuûa thaân kieán v.v...? Coù taùm thöù khoâng coù thaân kieán laøm nhaân maø cuõng

SOÁ 1542 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÅM LOAÏI TUÙC - Quyeån 16 524

khoâng coù nhaân cuûa thaân kieán, boán thöù caàn phaân bieät: Nghóa laø saéc xöù, neáu nhieãm oâ thì coù thaân kieán laøm nhaân maø khoâng coù nhaân cuûa thaân kieán, neáu khoâng nhieãm oâ thì khoâng coù thaân kieán laøm nhaân cuõng khoâng coù nhaân cuûa thaân kieán. Thanh xöù cuõng nhö vaäy. YÙ xöù hoaëc coù thaân kieán laøm nhaân maø khoâng coù nhaân cuûa thaân kieán, hoaëc coù thaân kieán laøm nhaân maø cuõng coù nhaân cuûa thaân kieán, hoaëc khoâng coù thaân kieán laøm nhaân maø cuõng khoâng coù nhaân cuûa thaân kieán. Coù thaân kieán laøm nhaân maø khoâng coù nhaân cuûa thaân kieán, nghóa laø tröø ra ôû quaù khöù hay

hieän taïi do thaáy khoå maø ñoaïn tröø caùc tuøy mieân töông öng vôùi yù xöù, cuõng tröø ra quaù khöù vaø hieän taïi do thaáy taäp maø ñoaïn tröø caùc tuøy mieân bieán haønh töông öng vôùi yù xöù, cuõng tröø ra vò lai coù thaân kieán töông öng yù xöù, coøn laïi yù xöù nhieãm oâ. Coù thaân kieán laøm nhaân maø cuõng coù nhaân cuûa thaân kieán, töùc laø caùc yù xöù ñaõ tröø ra tröôùc ñaây. Khoâng coù thaân kieán laøm nhaân maø cuõng khoâng coù nhaân cuûa thaân kieán, töùc laø yù xöù khoâng nhieãm oâ. Phaùp xöù hoaëc coù thaân kieán laøm nhaân maø khoâng coù nhaân cuûa thaân kieán, hoaëc coù thaân kieán laøm nhaân maø cuõng coù nhaân cuûa thaân kieán, hoaëc khoâng coù thaân kieán laøm nhaân maø cuõng khoâng coù nhaân cuûa thaân kieán. Coù thaân kieán laøm nhaân maø khoâng coù nhaân cuûa thaân kieán, töùc laø tröø ra quaù khöù-hieän taïi do thaáy khoå maø ñoaïn tröø caùc tuøy mieân töông öng cuøng coù cuûa phaùp xöù, cuõng tröø ra quaù khöù- hieän taïi do thaáy taäp maø ñoaïn tröø caùc tuøy mieân bieán haønh töông öng cuøng coù cuûa phaùp xöù, cuõng tröø ra vò lai coù thaân kieán töông öng vôùi phaùp xöù, cuõng tröø ra ôû vò lai coù thaân kieán töông öng vôùi phaùp sinh ra- giaø ñi- truï laïi vaø voâ thöôøng (sinh, truï, dò, dieät), coøn laïi caùc phaùp xöù nhieãm oâ. Coù thaân kieán laøm nhaân maø cuõng coù nhaân cuûa thaân kieán, laø caùc phaùp xöù ñaõ tröø ra treân ñaây. Khoâng coù thaân kieán laøm nhaân maø cuõng khoâng coù nhaân cuûa thaân kieán, laø phaùp xöù khoâng nhieãm oâ. Coù bao nhieâu thöù laø nghieäp maø khoâng phaûi laø nghieäp cuûa dò thuïc v.v...? Taát caû caàn phaân bieät: Nghóa laø nhaõn xöù, hoaëc laø nghieäp cuûa dò thuïc maø khoâng phaûi laø nghieäp, hoaëc khoâng phaûi nghieäp cuõng khoâng phaûi nghieäp cuûa dò thuïc. Nghieäp cuûa dò thuïc maø khoâng phaûi laø nghieäp, nghóa laø tröø nhaõn xöù do quaû dò thuïc sinh ra, coøn laïi caùc nhaõn xöù khoâng phaûi laø nghieäp cuõng khoâng phaûi nghieäp cuûa dò thuïc.

SOÁ 1542 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÅM LOAÏI TUÙC - Quyeån 16 525

Caùc xöù: Nhó, thanh, tyû, höông, thieät, vò, thaân, xuùc, vaø yù... cuõng theá. (coi laïi) Saéc xöù hoaëc laø nghieäp maø khoâng phaûi laø nghieäp cuûa dò thuïc, hoaëc laø nghieäp cuûa dò thuïc maø khoâng phaûi laø nghieäp, hoaëc khoâng phaûi nghieäp maø cuõng khoâng phaûi nghieäp cuûa dò thuïc. Laø nghieäp maø khoâng phaûi laø nghieäp cuûa dò thuïc, töùc laø caùc bieåu hieän cuûa thaân (söï hoaït ñoäng cuûa thaân). Laø nghieäp cuûa dò thuïc maø khoâng phaûi nghieäp, töùc laø saéc xöù do nghieäp cuûa dò thuïc sinh ra. Khoâng phaûi laø nghieäp maø cuõng khoâng phaûi nghieäp cuûa dò thuïc, laø tröø ra nghieäp vaø saéc xöù cuûa nghieäp cuûa dò thuïc, coøn laïi caùc saéc xöù khaùc. Thanh xöù hoaëc laø nghieäp maø khoâng phaûi nghieäp cuûa dò thuïc, hoaëc khoâng phaûi nghieäp maø cuõng khoâng phaûi nghieäp cuûa dò thuïc. Laø nghieäp maø khoâng phaûi nghieäp cuûa dò thuïc, nghóa laø söï bieåu hieän cuûa lôøi noùi (ngöõ nghieäp), coøn laïi caùc thanh xöù, khoâng phaûi nghieäp maø cuõng khoâng phaûi laø nghieäp cuûa dò thuïc. Phaùp xöù coù boán tröôøng hôïp: 1. Hoaëc laø nghieäp maø khoâng phaûi nghieäp cuûa dò thuïc, töùc laø phaùp xöù thaâu nhieáp caùc nghieäp thaân-ngöõ, vaø caùc dò thuïc khoâng thaâu nhieáp tö. 2. Hoaëc laø nghieäp cuûa dò thuïc maø khoâng phaûi nghieäp, nghóa laø tö

khoâng thaâu nhieáp caùc nghieäp cuûa dò thuïc sinh ra phaùp xöù. 3. Hoaëc laø nghieäp maø cuõng laø nghieäp cuûa dò thuïc, nghóa laø tö do dò thuïc sinh ra. 4. Hoaëc khoâng phaûi nghieäp maø cuõng khoâng phaûi laø nghieäp cuûa dò thuïc, nghóa laø tröø ra nghieäp vaø nghieäp cuûa dò thuïc sinh ra phaùp xöù, coøn laïi caùc phaùp xöù. Coù bao nhieâu thöù laø nghieäp maø khoâng phaûi laø tuøy nghieäp chuyeån v.v...? Coù taùm thöù khoâng phaûi nghieäp cuõng khoâng phaûi laø tuøy nghieäp chuyeån, moät thöù laø tuøy nghieäp chuyeån maø khoâng phaûi laø nghieäp, ba thöù caàn phaân bieät: Nghóa laø saéc xöù, hoaëc laø nghieäp maø khoâng phaûi laø tuøy nghieäp chuyeån, hoaëc khoâng phaûi nghieäp maø cuõng khoâng phaûi laø tuøy nghieäp chuyeån. Laø nghieäp maø khoâng phaûi laø tuøy nghieäp chuyeån, nghóa laø söï bieåu hieän cuûa thaân, coøn laïi saéc xöù khoâng phaûi laø nghieäp maø cuõng khoâng phaûi laø tuøy nghieäp chuyeån. Thanh xöù hoaëc laø nghieäp maø khoâng phaûi laø tuøy nghieäp chuyeån,

hoaëc khoâng phaûi nghieäp maø cuõng khoâng phaûi laø tuøy nghieäp chuyeån. Laø nghieäp maø khoâng phaûi laø tuøy nghieäp chuyeån, nghóa laø söï bieåu hieän cuûa lôøi noùi (ngöõ nghieäp), coøn laïi caùc thanh xöù, khoâng phaûi laø nghieäp maø cuõng khoâng phaûi laø tuøy nghieäp chuyeån. Phaùp xöù coù boán tröôøng hôïp: 1. Hoaëc laø nghieäp maø khoâng phaûi laø tuøy nghieäp chuyeån, laø tröø ra tuøy nghieäp chuyeån caùc nghieäp thaân-ngöõ, coøn laïi caùc phaùp xöù thaâu nhieáp caùc nghieäp thaân-ngöõ vaø tö. 2. Hoaëc laø tuøy nghieäp chuyeån maø khoâng phaûi nghieäp, laø thoï uaån- töôûng uaån, vaø tö khoâng thaâu nhieáp haønh uaån tuøy nghieäp chuyeån. 3. Hoaëc laø nghieäp maø cuõng laø tuøy nghieäp chuyeån, laø tuøy nghieäp chuyeån caùc nghieäp thaân-ngöõ. 4. Hoaëc khoâng phaûi laø nghieäp maø cuõng khoâng phaûi laø tuøy nghieäp chuyeån, laø tröø ra nghieäp vaø phaùp xöù tuøy nghieäp chuyeån, coøn laïi caùc phaùp xöù. Coù bao nhieâu thöù laø saéc taïo ra maø khoâng phaûi laø saéc thaáy ñöôïc (coù thaáy) v.v...? Coù ba tröôøng hôïp: 1. Hoaëc laø saéc taïo ra maø khoâng phaûi laø saéc thaáy ñöôïc, laø taùm xöù vaø phaàn ít hai xöù. 2. Hoaëc laø saéc taïo ra cuõng laø saéc thaáy ñöôïc, nghóa laø coù moät xöù. 3. Hoaëc khoâng phaûi laø saéc taïo ra cuõng khoâng phaûi laø saéc thaáy ñöôïc, töùc laø moät xöù vaø phaàn ít hai xöù. Möôøi hai xöù naøy: Coù bao nhieâu thöù laø saéc taïo ra maø khoâng phaûi laø saéc coù ñoái v.v...? Coù boán tröôøng hôïp: 1. Hoaëc laø saéc taïo ra maø khoâng phaûi laø saéc coù ñoái, nghóa laø phaàn ít moät xöù. 2. Hoaëc laø saéc coù ñoái maø khoâng phaûi laø saéc taïo ra, töùc laø phaàn ít moät xöù. 3. Hoaëc laø saéc taïo ra maø cuõng laø saéc coù ñoái, töùc laø chín xöù vaø phaàn ít moät xöù. 4. Hoaëc khoâng phaûi laø saéc taïo ra cuõng khoâng phaûi laø saéc coù ñoái, töùc laø moät xöù vaø phaàn ít moät xöù. Coù bao nhieâu thöù laø khoù thaáy bôûi vì raát thaâm dieäu v.v...? Taát caû ñeàu laø khoù thaáy bôûi vì raát thaâm dieäu saâu xa, vaø vì thaâm dieäu saâu xa cho neân raát khoù thaáy. Coù bao nhieâu thöù laø thieän maø khoâng phaûi do thieän laøm nhaân v.v...? Taát caû caàn phaân bieät: Nghóa laø nhaõn xöù hoaëc laø thieän laøm nhaân maø

khoâng phaûi thieän, hoaëc khoâng phaûi thieän cuõng khoâng phaûi thieän laøm nhaân. Thieän laøm nhaân maø khoâng phaûi thieän, töùc laø nhaõn xöù do dò thuïc thieän sinh ra. Coøn laïi caùc nhaõn xöù khaùc, khoâng phaûi thieän maø cuõng khoâng phaûi do thieän laøm nhaân. Caùc xöù: Nhó, tyû, höông, thieät, vò, thaân, xuùc cuõng nhö theá. Saéc xöù hoaëc laø thieän laøm nhaân maø khoâng phaûi thieän, hoaëc laø thieän maø cuõng laø thieän laøm nhaân, hoaëc khoâng phaûi thieän maø cuõng khoâng phaûi thieän laøm nhaân. Thieän laøm nhaân maø khoâng phaûi thieän, töùc laø saéc xöù do dò thuïc thieän sinh ra. Thieän maø cuõng do thieän laøm nhaân, töùc laø saéc xöù thieän. Khoâng phaûi thieän maø cuõng khoâng phaûi thieän laøm nhaân, nghóa laø tröø ra saéc xöù do dò thuïc thieän sinh ra, coøn laïi saéc xöù baát thieän vaø voâ kyù. YÙ xöù cuõng nhö theá. Thanh xöù hoaëc laø thieän maø cuõng do thieän laøm nhaân, hoaëc khoâng phaûi thieän maø cuõng khoâng phaûi thieän laøm nhaân. Thieän maø cuõng do thieän laøm nhaân, töùc laø thanh xöù thieän, coøn laïi caùc thanh xöù khaùc, khoâng phaûi thieän maø cuõng khoâng phaûi do thieän laøm nhaân. Phaùp xöù coù boán tröôøng hôïp: 1. Hoaëc laø thieän maø khoâng phaûi do thieän laøm nhaân, ñoù laø traïch dieät. 2. Hoaëc laø thieän laøm nhaân maø khoâng phaûi thieän, töùc laø phaùp xöù do dò thuïc thieän sinh ra. 3. Hoaëc laø thieän maø cuõng do thieän laøm nhaân, töùc laø phaùp xöù höõu vi thieän. 4. Hoaëc khoâng phaûi thieän maø cuõng khoâng phaûi thieän laøm nhaân, nghóa laø tröø phaùp xöù do dò thuïc thieän sinh ra, coøn laïi caùc phaùp xöù baát thieän vaø voâ kyù. Coù bao nhieâu thöù laø baát thieän maø khoâng phaûi baát thieän laøm nhaân v.v...? Taát caû caàn phaân bieät: Nghóa laø nhaõn xöù hoaëc do baát thieän laøm nhaân maø khoâng phaûi baát thieän, hoaëc khoâng phaûi baát thieän maø cuõng khoâng phaûi laø baát thieän laøm nhaân. Baát thieän laøm nhaân maø khoâng phaûi baát thieän, töùc laø nhaõn xöù do dò thuïc baát thieän sinh ra, coøn caùc nhaõn xöù khaùc, khoâng phaûi baát thieän maø cuõng khoâng phaûi baát thieän laøm nhaân. Caùc xöù: Nhó, tyû, höông, thieät, vò, thaân, xuùc cuõng nhö theá.

Saéc xöù hoaëc baát thieän laøm nhaân maø khoâng phaûi baát thieän, hoaëc baát thieän cuõng laø baát thieän laøm nhaân, hoaëc khoâng phaûi baát thieän maø cuõng khoâng phaûi baát thieän laøm nhaân. Baát thieän laøm nhaân maø khoâng phaûi baát thieän, töùc laø caùc saéc xöù do dò thuïc baát thieän sinh ra. Baát thieän cuõng laø baát thieän laøm nhaân, töùc laø caùc saéc xöù baát thieän. Khoâng phaûi baát thieän maø cuõng khoâng phaûi baát thieän laøm nhaân, nghóa laø tröø caùc saéc xöù do caùc dò thuïc baát thieän sinh ra, coøn laïi caùc saéc xöù thieän vaø voâ kyù. Thanh xöù hoaëc baát thieän maø cuõng laø baát thieän laøm nhaân, hoaëc khoâng phaûi baát thieän maø cuõng khoâng phaûi baát thieän laøm nhaân. Baát thieän maø cuõng do baát thieän laøm nhaân, töùc laø caùc thanh xöù baát thieän, coøn caùc thanh xöù khaùc khoâng phaûi baát thieän maø cuõng khoâng phaûi baát thieän laøm nhaân. YÙ xöù hoaëc baát thieän laøm nhaân maø khoâng phaûi baát thieän, hoaëc baát thieän

cuõng laø baát thieän laøm nhaân, hoaëc khoâng phaûi baát thieän maø cuõng khoâng phaûi baát thieän laøm nhaân. Baát thieän laøm nhaân maø khoâng phaûi laø baát thieän, nghóa laø caùc yù xöù do caùc dò thuïc baát thieän sinh ra vaø ôû coõi Duïc coù thaân kieán bieân- chaáp kieán töông öng vôùi yù xöù. Baát thieän maø cuõng do baát thieän laøm nhaân, töùc laø yù xöù baát thieän. Khoâng phaûi baát thieän maø cuõng khoâng phaûi baát thieän laøm nhaân, nghóa laø tröø yù xöù do caùc dò thuïc do baát thieän sinh ra, vaø tröø ra coõi Duïc coù thaân kieán bieân chaáp kieán töông öng vôùi yù xöù, coøn laïi caùc yù xöù thieän vaø voâ kyù. Phaùp xöù hoaëc baát thieän laøm nhaân maø khoâng phaûi baát thieän, hoaëc baát thieän cuõng do baát thieän laøm nhaân, hoaëc khoâng phaûi baát thieän cuõng khoâng phaûi baát thieän laøm nhaân. Baát thieän laøm nhaân maø khoâng phaûi laø baát thieän, töùc laø caùc phaùp xöù do dò thuïc baát thieän sinh ra, vaø ôû coõi Duïc coù thaân kieán bieân chaáp kieán cuøng noù töông öng vôùi phaùp xöù, hoaëc laø noù luoân khôûi taâm baát töông öng haønh. Baát thieän cuõng laø baát thieän laøm nhaân, töùc laø caùc phaùp xöù baát thieän cuøng daáy khôûi. (coi laïi) Khoâng phaûi baát thieän cuõng khoâng phaûi baát thieän laøm nhaân, nghóa laø tröø caùc phaùp xöù do caùc dò thuïc baát thieän sinh ra, vaø tröø ra coõi Duïc coù thaân kieán bieân chaáp kieán cuøng noù töông öng vôùi phaùp xöù, hoaëc noù luoân khôûi taâm baát töông öng haønh, coøn laïi caùc phaùp xöù thieän vaø voâ kyù.

SOÁ 1542 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÅM LOAÏI TUÙC - Quyeån 16 529

Coù bao nhieâu thöù laø voâ kyù maø khoâng phaûi voâ kyù laøm nhaân v.v...? Coù taùm thöù laø voâ kyù maø cuõng do voâ kyù laøm nhaân, boán thöù caàn phaân bieät: Nghóa laø saéc xöù, hoaëc laø voâ kyù laøm nhaân maø khoâng phaûi laø voâ kyù, hoaëc laø voâ kyù cuõng do voâ kyù laøm nhaân, hoaëc khoâng phaûi laø voâ kyù cuõng khoâng phaûi voâ kyù laøm nhaân. Voâ kyù laøm nhaân maø khoâng phaûi laø voâ kyù, töùc laø caùc saéc xöù baát thieän. Voâ kyù cuõng laø voâ kyù laøm nhaân, töùc laø caùc saéc xöù voâ kyù. Khoâng phaûi voâ kyù cuõng khoâng phaûi laø voâ kyù laøm nhaân, töùc laø caùc saéc xöù thieän. Thanh xöù vaø yù xöù cuõng nhö theá. Phaùp xöù coù boán tröôøng hôïp: 1. Hoaëc laø voâ kyù maø khoâng phaûi voâ kyù laøm nhaân, ñoù laø hö khoâng vaø phi traïch dieät. 2. Hoaëc laø voâ kyù laøm nhaân maø khoâng phaûi laø voâ kyù, ñoù laø phaùp xöù baát thieän. 3. Hoaëc laø voâ kyù cuõng do voâ kyù laøm nhaân, ñoù laø phaùp xöù höõu vi voâ kyù. 4. Hoaëc khoâng phaûi laø voâ kyù cuõng khoâng phaûi do voâ kyù laøm nhaân, ñoù laø phaùp xöù thieän. Coù bao nhieâu thöù laø nhaân duyeân maø khoâng coù nhaân v.v...? Coù möôøi moät thöù laø nhaân duyeân maø cuõng coù nhaân, moät thöù caàn phaân bieät: Nghóa laø phaùp xöù, neáu thì höõu vi laø nhaân duyeân maø cuõng coù nhaân, neáu voâ vi thì khoâng phaûi laø nhaân duyeân cuõng khoâng coù nhaân. Coù bao nhieâu thöù laø ñaúng voâ giaùn maø khoâng phaûi ñaúng voâ giaùn duyeân v.v...? Coù möôøi thöù khoâng phaûi ñaúng voâ giaùn cuõng khoâng phaûi ñaúng voâ giaùn duyeân, hai thöù caàn phaân bieät: Nghóa laø yù xöù, hoaëc laø ñaúng voâ giaùn maø khoâng phaûi ñaúng voâ giaùn duyeân, hoaëc laø ñaúng voâ giaùn cuõng laø ñaúng voâ giaùn duyeân, hoaëc khoâng phaûi ñaúng voâ giaùn cuõng khoâng phaûi ñaúng

voâ giaùn duyeân. Laø ñaúng voâ giaùn maø khoâng phaûi ñaúng voâ giaùn duyeân, töùc laø yù xöù vò lai maø hieän tieàn ñang khôûi leân, vaø yù xöù cuûa A-la-haùn khi maïng chung ôû quaù khöù- hieän taïi. Laø ñaúng voâ giaùn cuõng laø ñaúng voâ giaùn duyeân, töùc laø tröø ra yù xöù cuûa A-la-haùn khi maïng chung ôû quaù khöù-hieän taïi, coøn laïi yù xöù quaù khöù vaø hieän taïi. Khoâng phaûi ñaúng voâ giaùn cuõng khoâng phaûi ñaúng voâ giaùn duyeân, nghóa laø tröø ra yù xöù vò lai maø hieän tieàn ñang khôûi leân, coøn laïi caùc yù xöù

vò lai. Phaùp xöù hoaëc laø ñaúng voâ giaùn maø khoâng phaûi ñaúng voâ giaùn duyeân, hoaëc laø ñaúng voâ giaùn maø cuõng laø ñaúng voâ giaùn duyeân, hoaëc khoâng phaûi ñaúng voâ giaùn maø cuõng khoâng phaûi ñaúng voâ giaùn duyeân. Laø ñaúng voâ giaùn maø khoâng phaûi ñaúng voâ giaùn duyeân, laø phaùp taâm sôû vò lai maø hieän tieàn ñang khôûi leân, vaø caùc taâm sôû cuûa baäc A-la-haùn khi maïng chung ôû quaù khöù hay hieän taïi, cuøng vôùi caùc voâ töôûng dieät ñònh ñaõ sinh maø ñang khôûi leân. Laø ñaúng voâ giaùn maø cuõng laø ñaúng voâ giaùn duyeân, laø tröø ra caùc taâm sôû cuûa baäc A-la-haùn khi maïng chung ôû quaù khöù hay hieän taïi, coøn laïi caùc taâm sôû quaù khöù hay hieän taïi. Khoâng phaûi ñaúng voâ giaùn cuõng khoâng phaûi ñaúng voâ giaùn duyeân, laø tröø ra caùc taâm sôû vò lai maø hieän tieàn ñang khôûi leân, coøn laïi caùc taâm sôû vò lai, vaø tröø ra caùc taâm baát töông öng haønh ñaúng voâ giaùn, coøn laïi caùc taâm baát töông öng haønh, cuøng vôùi caùc nghieäp thaân-ngöõ, hö khoâng vaø hai thöù dieät. Coù bao nhieâu thöù laø sôû duyeân duyeân maø khoâng coù sôû duyeân v.v...? Coù möôøi thöù laø sôû duyeân duyeân maø khoâng coù sôû duyeân, moät thöù laø sôû duyeân duyeân maø cuõng coù sôû duyeân, moät thöù caàn phaân bieät: Nghóa laø phaùp xöù, neáu caùc taâm sôû thì sôû duyeân duyeân maø cuõng coù sôû duyeân, neáu khoâng phaûi caùc taâm sôû thì sôû duyeân duyeân maø khoâng coù sôû duyeân. (coi laïi) Coù bao nhieâu thöù laø taêng thöôïng duyeân maø khoâng coù taêng thöôïng v.v...? Coù möôøi moät thöù laø taêng thöôïng duyeân maø cuõng coù taêng thöôïng, moät thöù caàn phaân bieät: Nghóa laø phaùp xöù, neáu laø höõu vi thì noù coù taêng thöôïng duyeân maø cuõng coù taêng thöôïng, neáu voâ vi thì noù laø taêng thöôïng duyeân maø khoâng coù taêng thöôïng. Coù bao nhieâu thöù laø boäc löu maø khoâng phaûi laø thuaän boäc löu v.v...? Coù möôøi thöù laø thuaän boäc löu maø khoâng phaûi laø boäc löu, hai thöù caàn phaân bieät: Nghóa laø yù xöù, neáu höõu laäu thì thuaän boäc löu maø khoâng phaûi laø boäc löu, neáu voâ laäu thì khoâng phaûi laø boäc löu maø cuõng khoâng phaûi thuaän boäc löu. Phaùp xöù hoaëc laø thuaän boäc löu maø khoâng phaûi laø boäc löu, hoaëc laø boäc löu maø cuõng laø thuaän boäc löu, hoaëc khoâng phaûi boäc löu cuõng khoâng phaûi laø thuaän boäc löu. Thuaän boäc löu maø khoâng phaûi laø boäc löu, laø boäc löu khoâng thaâu nhieáp phaùp xöù höõu laäu. Boäc löu maø cuõng laø thuaän boäc löu, laø boán thöù boäc löu.

Khoâng phaûi boäc löu cuõng khoâng phaûi laø thuaän boäc löu, laø phaùp xöù voâ laäu. - Naêm uaån: Töùc laø saéc uaån... cho ñeán thöùc uaån. Naêm uaån naøy: Coù bao nhieâu thöù laø saéc v.v...? Coù moät thöù laø saéc vaø boán thöù khoâng coù saéc. Coù bao nhieâu thöù laø khoâng thaáy ñöôïc v.v...? Coù boán thöù khoâng thaáy, moät thöù caàn phaân bieät: Nghóa laø saéc uaån hoaëc coù thaáy, hoaëc khoâng thaáy. Coù thaáy laø gì? Töùc laø moät xöù. Khoâng thaáy laø gì? Töùc laø chín xöù vaø phaàn ít moät xöù. Coù bao nhieâu thöù coù ñoái v.v...? Coù boán thöù coù ñoái, moät thöù caàn phaân bieät: Nghóa laø saéc uaån hoaëc coù ñoái, hoaëc khoâng ñoái. Coù ñoái laø gì? Töùc laø möôøi xöù. Khoâng ñoái laø gì? Töùc laø phaàn ít moät xöù. Coù bao nhieâu thöù höõu laäu v.v...? Taát caû caàn phaân bieät: Nghóa laø saéc uaån hoaëc höõu laäu, hoaëc voâ laäu. Höõu laäu laø gì? Töùc laø möôøi xöù vaø phaàn ít moät xöù. Voâ laäu laø gì? Töùc laø phaàn ít moät xöù. Thoï uaån hoaëc höõu laäu, hoaëc voâ laäu. Höõu laäu laø gì? Töùc laø höõu laäu taùc yù töông öng vôùi thoï uaån. Voâ laäu laø gì? Töùc laø voâ laäu taùc yù töông öng vôùi thoï uaån. Töôûng uaån vaø thöùc uaån cuõng nhö vaäy. Haønh uaån hoaëc höõu laäu, hoaëc voâ laäu. Höõu laäu laø gì? Nghóa laø höõu laäu taâm töông öng vaø taâm baát töông öng vôùi haønh uaån. Voâ laäu laø gì? Nghóa laø voâ laäu taâm töông öng vaø taâm baát töông öng vôùi haønh uaån. Coù bao nhieâu thöù höõu vi v.v...? Taát caû ñeàu laø höõu vi. Coù bao nhieâu thöù coù dò thuïc v.v...? Taát caû caàn phaân bieät: Nghóa laø saéc uaån hoaëc coù dò thuïc, hoaëc khoâng coù dò thuïc. Coù dò thuïc laø gì? Töùc laø saéc uaån baát thieän vaø thieän höõu laäu. Khoâng coù dò thuïc laø gì? Töùc laø saéc uaån voâ kyù voâ laäu. Boán uaån coøn laïi cuõng nhö vaäy. Coù bao nhieâu thöù laø duyeân sinh v.v...? Taát caû ñeàu laø duyeân sinh, laø nhaân sinh, laø thuoäc veà theá gian. Coù bao nhieâu thöù laø thuoäc veà saéc v.v...? Coù moät thöù thuoäc veà saéc, boán thöù thuoäc veà danh.

SOÁ 1542 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÅM LOAÏI TUÙC - Quyeån 16 532

Coù bao nhieâu thöù thuoäc laõnh vöïc beân trong v.v...? Coù moät thöù thuoäc laõnh vöïc beân trong, ba thöù thuoäc laõnh vöïc beân ngoaøi, moät thöù caàn phaân bieät: Nghóa laø saéc uaån hoaëc thuoäc laõnh vöïc beân trong, hoaëc thuoäc laõnh vöïc beân ngoaøi. Thuoäc laõnh vöïc beân trong laø gì? Töùc laø naêm laõnh vöïc beân trong. Thuoäc laõnh vöïc beân ngoaøi laø gì? Töùc laø naêm laõnh vöïc beân ngoaøi. Coù bao nhieâu thöù laø trí bieát khaép veà nhöõng gì ñöôïc bieát khaép v.v...? Taát caû ñeàu laø trí bieát khaép veà nhöõng gì ñöôïc bieát khaép. Naêm uaån naøy: Coù bao nhieâu thöù ñoaïn döùt söï bieát khaép veà nhöõng gì ñöôïc bieát khaép v.v...? Taát caû caàn phaân bieät: Nghóa laø caùc uaån, neáu höõu laäu thì ñoaïn döùt söï bieát khaép, neáu voâ laäu thì khoâng phaûi ñoaïn döùt söï bieát khaép. Coù bao nhieâu thöù neân ñoaïn tröø v.v...? Taát caû caàn phaân bieät, neáu caùc uaån laø höõu laäu thì neân ñoaïn tröø, neáu voâ laäu thì khoâng phaûi ñoaïn tröø. Coù bao nhieâu thöù neân tu v.v...? Taát caû caàn phaân bieät: Nghóa laø neáu caùc uaån thieän thì neân tu, neáu caùc uaån khoâng phaûi thieän thì khoâng neân tu. Coù bao nhieâu thöù laø nhieãm oâ v.v...? Taát caû neân phaân bieät, nghóa laø neáu caùc uaån coù ngaên che thì nhieãm oâ, neáu khoâng bò ngaên che thì khoâng nhieãm oâ. Coù

bao nhieâu thöù laø quaû maø khoâng phaûi laø coù quaû v.v...? Taát caû ñeàu laø quaû maø cuõng coù quaû. Coù bao nhieâu thöù coù chaáp thoï v.v...? Coù boán thöù khoâng coù chaáp thoï, moät thöù caàn phaân bieät: Nghóa laø saéc uaån hoaëc coù chaáp thoï, hoaëc khoâng coù chaáp thoï. Coù chaáp thoï laø gì? Nghóa laø töï theå cuûa noù thaâu nhieáp saéc uaån. Khoâng coù chaáp thoï laø gì? Nghóa laø khoâng phaûi töï theå cuûa noù thaâu nhieáp caùc saéc uaån. Coù bao nhieâu thöù do caùc ñaïi taïo neân v.v...? Coù boán thöù khoâng phaûi caùc ñaïi taïo neân, moät thöù caàn phaân bieät: Nghóa laø saéc uaån hoaëc do caùc ñaïi taïo neân, hoaëc khoâng do caùc ñaïi taïo neân. Do caùc ñaïi taïo neân laø gì? Töùc laø chín xöù vaø phaàn ít hai xöù. Khoâng phaûi caùc ñaïi taïo neân laø gì? Töùc laø phaàn ít moät xöù. Coù bao nhieâu thöù coù treân v.v...? Taát caû ñeàu coù treân. Coù bao nhieâu thöù laø coù v.v...? Taát caû caàn phaân bieät: Nghóa laø neáu caùc uaån laø höõu laäu thì coù, neáu voâ laäu thì khoâng coù. Coù bao nhieâu thöù laø nhaân töông öng v.v...? Coù ba thöù laø nhaân töông öng, moät thöù laø nhaân khoâng töông öng, moät thöù caàn phaân bieät: Nghóa laø

haønh uaån, neáu caùc taâm sôû thì nhaân töông öng, neáu khoâng phaûi laø caùc taâm sôû thì nhaân khoâng töông öng. Naêm uaån naøy: Cuøng saùu xöù thieän thaâu nhieáp nhau, coù boán tröôøng hôïp: 1. Hoaëc laø xöù thieän maø khoâng phaûi laø uaån, laø traïch dieät. 2. Hoaëc laø uaån maø khoâng phaûi xöù thieän, laø naêm uaån baát thieän vaø voâ kyù. 3. Hoaëc laø xöù thieän maø cuõng laø uaån, töùc laø naêm uaån thieän. 4. Hoaëc khoâng phaûi xöù thieän cuõng khoâng phaûi laø uaån, laø hö khoâng- phi traïch dieät. Cuøng naêm xöù baát thieän thaâu nhieáp, thì naêm xöù baát thieän thaâu nhieáp phaàn ít naêm uaån, vaø phaàn ít naêm uaån cuõng thaâu nhieáp naêm uaån baát thieän. Cuøng baûy xöù voâ kyù thaâu nhieáp nhau, coù boán tröôøng hôïp: 1. Hoaëc laø xöù voâ kyù maø khoâng phaûi uaån, laø hö khoâng-phi traïch dieät. 2. Hoaëc laø uaån maø khoâng phaûi xöù voâ kyù, töùc laø naêm uaån thieän vaø baát thieän. 3. Hoaëc laø xöù voâ kyù maø cuõng laø uaån, töùc laø naêm uaån voâ kyù. 4. Hoaëc khoâng phaûi laø xöù voâ kyù maø cuõng khoâng phaûi uaån, töùc laø traïch dieät. Cuøng ba xöù laäu thaâu nhieáp nhau, thì ba xöù laäu thaâu nhieáp phaàn ít moät uaån, vaø phaàn ít moät uaån thaâu nhieáp ba xöù laäu. Cuøng naêm xöù höõu laäu thaâu nhieáp nhau, thì naêm xöù höõu laäu thaâu nhieáp phaàn ít naêm uaån, vaø phaàn ít naêm uaån cuõng thaâu nhieáp naêm xöù höõu laäu. Cuøng taùm xöù voâ laäu thaâu nhieáp nhau, coù boán tröôøng hôïp: 1. Hoaëc laø xöù voâ laäu maø khoâng phaûi uaån, laø hö khoâng vaø hai thöù dieät. 2. Hoaëc laø uaån maø khoâng phaûi laø xöù voâ laäu, laø naêm uaån höõu laäu. 3. Hoaëc laø xöù voâ laäu maø cuõng laø uaån, laø naêm xöù voâ laäu. 4. Hoaëc khoâng phaûi xöù voâ laäu cuõng khoâng phaûi uaån, thì ñieàu naøy khoâng theå coù ñöôïc. Coù bao nhieâu thöù thuoäc quaù khöù v.v...? Taát caû ñeàu thuoäc quaù khöù- hieän taïi, hoaëc vò lai. Coù bao nhieâu thöù laø thieän v.v...? Taát caû caàn phaân bieät: Nghóa laø caùc uaån hoaëc thieän, hoaëc baát thieän, hoaëc voâ kyù. Thieän laø gì? Nghóa laø naêm uaån thieän.

SOÁ 1542 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÅM LOAÏI TUÙC - Quyeån 16 534

Baát thieän laø gì? Töùc laø naêm uaån baát thieän. Voâ kyù laø gì? Töùc laø naêm uaån voâ kyù. Coù bao nhieâu thöù thuoäc coõi Duïc v.v...? Taát caû caàn phaân bieät: Nghóa laø caùc uaån naøy hoaëc thuoäc coõi Duïc, hoaëc thuoäc coõi Saéc, hoaëc thuoäc coõi Voâ saéc, hoaëc khoâng heä thuoäc coõi naøo. Thuoäc coõi Duïc laø gì? Töùc laø naêm uaån thuoäc coõi Duïc. Thuoäc coõi Saéc laø gì? Töùc laø naêm uaån thuoäc coõi Saéc. Thuoäc coõi Voâ saéc laø gì? Töùc laø boán uaån thuoäc coõi Voâ saéc. Khoâng heä thuoäc coõi naøo laø gì? Töùc laø naêm uaån voâ laäu. Coù bao nhieâu thöù laø hoïc v.v...? Taát caû caàn phaân bieät: Nghóa laø caùc uaån hoaëc hoïc, hoaëc voâ hoïc, hoaëc phi hoïc phi voâ hoïc. Hoïc laø gì? Töùc laø naêm uaån höõu hoïc. Voâ hoïc laø gì? Töùc laø naêm uaån voâ hoïc. Phi hoïc phi voâ hoïc laø gì? Töùc laø naêm uaån höõu laäu. Naêm uaån naøy: Coù bao nhieâu thöù do kieán ñaïo maø ñoaïn v.v...? Taát caû caàn phaân bieät: Nghóa laø saéc uaån, neáu höõu laäu thì do tu ñaïo maø ñoaïn tröø, neáu voâ laäu thì khoâng coù gì phaûi ñoaïn tröø. Thoï uaån hoaëc do kieán ñaïo maø ñoaïn tröø, hoaëc do tu ñaïo maø ñoaïn tröø, hoaëc khoâng coù gì phaûi ñoaïn tröø. Do kieán ñaïo maø ñoaïn tröø laø sao? Nghóa laø thoï uaån vôùi tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh, hieän quaùn bieân nhaãn maø ñoaïn tröø. Vaäy nghóa laø gì? Nghóa laø do kieán ñaïo maø ñoaïn tröø taùm möôi taùm thöù tuøy mieân töông öng vôùi thoï uaån. Do tu ñaïo maø ñoaïn tröø laø gì? Nghóa laø thoï uaån vôùi hoïc thaáy veát tích vaø tu maø ñoaïn tröø. Vaäy nghóa laø gì? Laø do tu ñaïo maø ñoaïn tröø möôøi thöù tuøy mieân töông öng vôùi thoï uaån, vaø caùc thoï uaån höõu laäu khoâng nhieãm oâ. Khoâng coù gì phaûi ñoaïn tröø laø gì? Töùc laø thoï uaån voâ laäu. Töôûng uaån, thöùc uaån cuõng nhö theá. Haønh uaån hoaëc do kieán ñaïo maø ñoaïn tröø, do tu ñaïo maø ñoaïn tröø, hoaëc khoâng coù gì phaûi ñoaïn tröø. Do kieán ñaïo maø ñoaïn tröø laø gì? Nghóa laø haønh uaån vôùi tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh, hieän quaùn bieân nhaãn maø ñoaïn tröø. Vaäy nghóa laø gì? Nghóa laø do kieán ñaïo maø ñoaïn tröø taùm möôi taùm thöù tuøy mieân, vaø töông öng vôùi haønh uaån, noù luoân khôûi taâm baát töông öng haønh. Do tu ñaïo maø ñoaïn tröø laø gì? Nghóa laø haønh uaån vôùi caùc thöù hoïc thaáy veát tích vaø tu maø ñoaïn tröø. Vaäy nghóa laø gì? Nghóa laø do tu ñaïo maø

SOÁ 1542 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÅM LOAÏI TUÙC - Quyeån 16 535

ñoaïn tröø möôøi thöù tuøy mieân töông öng vôùi haønh uaån, vaø noù luoân khôûi taâm baát töông öng haønh, hoaëc laø haønh uaån höõu laäu khoâng nhieãm oâ. Khoâng coù gì phaûi ñoaïn tröø laø gì? Töùc laø haønh uaån voâ laäu. Coù bao nhieâu thöù laø khoâng phaûi taâm v.v...? Coù moät thöù khoâng phaûi taâm - taâm sôû - taâm töông öng, hai thöù laø taâm sôû vôùi taâm töông öng, moät thöù chæ laø taâm, moät thöù caàn phaân bieät: Töùc laø haønh uaån, neáu coù sôû duyeân thì taâm sôû vôùi taâm töông öng, neáu khoâng coù sôû duyeân thì noù khoâng phaûi laø taâm- taâm sôû- taâm töông öng. Coù bao nhieâu thöù laø tuøy taâm chuyeån maø khoâng töông öng vôùi thoï v.v...? Coù moät thöù laø tuøy taâm chuyeån maø khoâng töông öng vôùi thoï, moät thöù töông öng vôùi thoï maø khoâng phaûi laø tuøy taâm chuyeån, moät

thöù laø tuøy taâm chuyeån maø cuõng töông öng vôùi thoï, hai thöù caàn phaân bieät: Nghóa laø saéc uaån, hoaëc laø tuøy taâm chuyeån maø khoâng töông öng vôùi thoï, hoaëc khoâng phaûi tuøy taâm chuyeån cuõng khoâng töông öng vôùi thoï. Tuøy taâm chuyeån maø khoâng töông öng vôùi thoï, laø tuøy taâm chuyeån caùc nghieäp thaân-ngöõ, coøn laïi caùc saéc uaån khoâng phaûi laø tuøy taâm chuyeån cuõng khoâng töông öng vôùi thoï. Haønh uaån, coù ba tröôøng hôïp: 1. Hoaëc laø tuøy taâm chuyeån maø khoâng töông öng vôùi thoï, laø tuøy taâm chuyeån taâm baát töông öng haønh. 2. Hoaëc laø tuøy taâm chuyeån maø cuõng töông öng vôùi thoï, töùc laø taâm sôû cuûa haønh uaån. 3. Hoaëc khoâng phaûi tuøy taâm chuyeån maø cuõng khoâng töông öng vôùi thoï, laø tröø ra tuøy taâm chuyeån taâm baát töông öng haønh, coøn laïi taâm baát töông öng haønh. Coù bao nhieâu thöù laø tuøy taâm chuyeån maø khoâng töông öng vôùi töôûng haønh v.v...? Tröø ra töï taùnh cuûa töôûng, gioáng nhö thoï vöøa neâu treân, neân bieát. Hai tuøy taâm chuyeån maø cuõng töông öng vôùi haønh, moät thöù töông öng vôùi haønh maø khoâng phaûi laø tuøy taâm chuyeån, hai thöù caàn phaân bieät, töùc laø: Saéc uaån hoaëc laø tuøy taâm chuyeån maø khoâng töông öng vôùi haønh, hoaëc khoâng phaûi tuøy taâm chuyeån cuõng khoâng töông öng vôùi haønh. Tuøy taâm chuyeån maø khoâng töông öng vôùi haønh, nghóa laø tuøy taâm chuyeån caùc nghieäp thaân-ngöõ. Coøn laïi caùc saéc uaån khoâng phaûi laø tuøy taâm chuyeån maø cuõng khoâng töông öng vôùi haønh. Haønh uaån coù ba tröôøng hôïp: 1. Hoaëc laø tuøy taâm chuyeån maø khoâng töông öng vôùi haønh, laø caùc taâm baát töông haønh tuøy taâm chuyeån.

SOÁ 1542 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÅM LOAÏI TUÙC - Quyeån 16 536

2. Hoaëc laø tuøy taâm chuyeån maø cuõng töông öng vôùi haønh, töùc laø taâm sôû cuûa haønh uaån, tröø töï taùnh cuûa noù ra. 3. Hoaëc khoâng phaûi tuøy taâm chuyeån maø cuõng khoâng töông öng vôùi haønh, laø tröø ra taâm baát töông öng haønh tuøy taâm chuyeån, coøn laïi caùc taâm baát töông öng haønh. Coù bao nhieâu thöù laø tuøy taàm chuyeån maø khoâng töông öng vôùi töù v.v...? Taát caû caàn phaân bieät: Nghóa laø saéc uaån, hoaëc laø tuøy taàm chuyeån maø khoâng töông öng vôùi töù, hoaëc khoâng phaûi tuøy taâm chuyeån maø cuõng khoâng töông öng vôùi töù. Tuøy taàm chuyeån maø khoâng töông öng vôùi töù, nghóa laø tuøy taàm chuyeån caùc nghieäp thaân-ngöõ, coøn laïi caùc saéc uaån khoâng phaûi laø tuøy taàm chuyeån maø cuõng khoâng töông öng vôùi töù. Thoï uaån hoaëc coù taàm coù töù, hoaëc khoâng coù taàm chæ coù töù, hoaëc khoâng coù taàm khoâng coù töù. Coù taàm coù töù laø gì? Töùc laø coù taàm coù töù taùc yù töông öng vôùi thoï uaån. Khoâng coù taàm chæ coù töù laø gì? Töùc laø khoâng coù taàm chæ coù töù taùc yù töông öng vôùi thoï uaån. Khoâng coù taâm khoâng coù töù laø gì? Nghóa laø khoâng coù taâm khoâng coù töù taùc yù töông öng vôùi thoï uaån. Töôûng uaån vaø thöùc uaån cuõng nhö theá. Haønh uaån coù boán tröôøng hôïp: 1. Hoaëc laø tuøy taàm chuyeån maø khoâng töông öng vôùi töù, laø taâm baát töông öng haønh tuøy taàm chuyeån, vaø taâm töông öng vôùi töù. 2. Hoaëc laø töông öng vôùi töù maø khoâng phaûi laø tuøy taàm chuyeån, laø taàm vaø taâm khoâng töông öng vôùi töù maø töông öng vôùi taâm sôû vaø haønh uaån. 3. Hoaëc laø tuøy taàm chuyeån maø cuõng laø

töông öng vôùi töù, laø taàm vaø töù töông öng vôùi taâm sôû cuûa haønh uaån. 4. Hoaëc khoâng phaûi laø tuøy taàm chuyeån cuõng khoâng töông öng vôùi töù, nghóa laø tröø ra taâm baát töông öng haønh tuøy taàm chuyeån, coøn laïi caùc taâm baát töông öng haønh, vaø taàm khoâng töông öng vôùi töù, cuøng caùc taâm sôû cuûa haønh uaån khoâng coù taàm khoâng coù töù. Coù bao nhieâu thöù laø kieán maø khoâng phaûi laø kieán xöù v.v...? Taát caû caàn phaân bieät: Nghóa laø saéc uaån coù ba tröôøng hôïp: 1. Hoaëc laø kieán xöù maø khoâng phaûi laø kieán, laø chín xöù vaø phaàn ít moät xöù. 2. Hoaëc laø kieán maø cuõng laø kieán xöù, töùc laø moät xöù.

3. Hoaëc khoâng phaûi laø kieán cuõng khoâng phaûi laø kieán xöù, töùc laø phaàn ít moät xöù. Caùc uaån thoï - töôûng - thöùc, neáu laø höõu laäu thì kieán xöù maø khoâng phaûi laø kieán, neáu voâ laäu thì khoâng phaûi laø kieán cuõng khoâng phaûi laø kieán xöù. Haønh uaån coù boán tröôøng hôïp: 1. Hoaëc laø kieán maø khoâng phaûi laø kieán xöù, laø taän trí vaø voâ sinh trí khoâng goàm thaân tueä voâ laäu. 2. Hoaëc laø kieán xöù maø khoâng phaûi laø kieán, laø kieán khoâng thaâu nhieáp caùc haønh uaån höõu laäu. 3. Hoaëc laø kieán maø cuõng laø kieán xöù, töùc laø naêm kieán nhieãm oâ vaø chaùnh kieán cuûa theá gian. 4. Hoaëc khoâng phaûi laø kieán cuõng khoâng phaûi laø kieán xöù, laø kieán khoâng thaâu nhieáp caùc haønh uaån voâ laäu.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.